

I. Országgyűlés

21. cím Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

Dr. Péterfalvi Attila András
elnök

Budapest, 2021. augusztus „10. ”

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság adatai

Törzskönyvi száma: 795779

ÁHTI azonosító száma: 331717

Honlap címe: www.naih.hu

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság, NAIH) fejezeti jogosítványokkal rendelkezik, vállalkozási tevékenységet nem folytat, gazdasági társaságban nem vesz részt, alapítványt nem támogat, letéti számlát nem vezet. Felügyelete alá alapítvány, közalapítvány, közhasznú társaság, gazdasági társaság, egyéb intézmény nem tartozik.

Önállóan működő, önálló gazdálkodó szervezettel rendelkező, autonóm államigazgatási szerv.

Alapító okiratában és az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvényben (a továbbiakban: Infotv.) meghatározott feladata, hogy független és önálló szervezetként, külső befolyástól mentesen, pártatlanul, a Magyarország Alaptörvényében biztosított alapvető jogokat, nevezetesen a személyes adatok védelmét, valamint a közérdekű, és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való jog érvényesülését elősegítse és ellenőrizze. Az információs jogok közös felügyeletére irányuló hagyományos magyar jogi megoldás az Európai Unió adatvédelmi reformját követően is változatlanul érvényben maradt.

A természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: GDPR), másrészt a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/680 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: bűnügyi adatvédelmi irányelv) a magyar adatvédelmi szabályozás korábbi szerkezetét alapvetően megváltoztatta. Ezen megváltozott jogszabályi környezetben továbbra is a NAIH maradt az Alaptörvény VI. cikkében rögzített alapjogok érvényesülésének ellenőrzéséért felelős független hatóság, a GDPR-szerinti adatvédelmi felügyeleti hatóság. Jelentős módosulást eredményezett a Hatóság működésében az, hogy az új szabályozás kötelezővé tette az adatvesztéssel, illetéktelen hozzáféréssel járó adatvédelmi incidensek bejelentését.

A Hatóság kiemelt figyelmet szentelt arra, hogy az egyének körében tudatosítsa az adatvédelem jelentőségét és bővítse az azzal kapcsolatos ismereteiket. Az adatkezelők és adatfeldolgozók jogtudatosságának növelése is elengedhetetlen a jogsértések és azok jogkövetkezményeinek megelőzése érdekében. A tudatosság erősítésében a Hatóság is részt vett elsősorban sajtómegjelenések és figyelemfelkeltő kampányok útján.

Az európai uniós együttműködésben a Hatóság továbbra is fontos koordinatív vezető szerepet játszik az Európai Adatvédelmi Testület egyik munkacsoportjában (Cooperation subgroup).

1. Feladatkör, tevékenység

A Hatóságunk az Alapító okirataiban foglalt kötelezettségek végrehajtásának 2020. évre vállalt szakmai feladatait a hatósági gazdálkodás folyamatos likviditásának fenntartásával, a tervezési prioritások figyelembevételével, az észszerűséget, takarékoságot és hatékonyságot szem előtt tartva valósította meg.

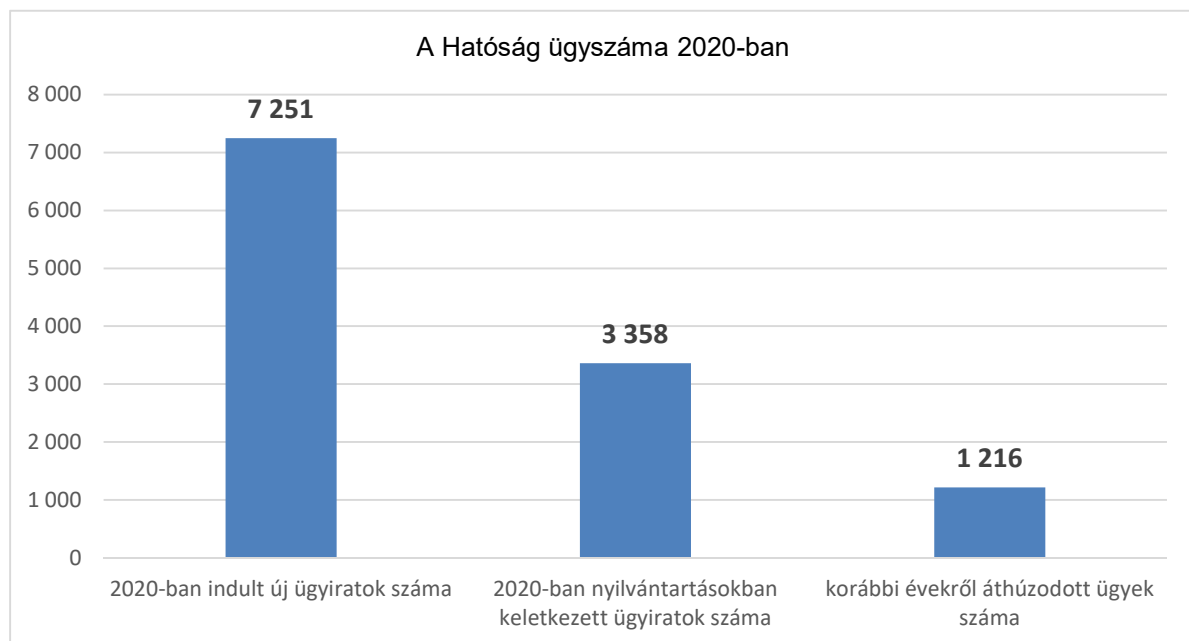
A Hatóság tevékenységének bemutatására a legjobb eszköz lehet a beérkező ügyek ügytípus, illetve a kapcsolódó alap- és eljárásjogi szempontrendszer szerinti monitorozása. Az elmúlt években kialakult szempontokat felülvizsgálva és kiegészítve 2020-ban, az alábbiak szerint alakult az ügyiratforgalom:

A Hatóság elektronikus iratkezelő rendszerében 7 251 db új ügy került iktatásra. A korábbi évekről áthúzódó ügyekkel (1 216 db) együtt 8 467 db ügy volt folyamatban.

Az átalakult elektronikus nyilvántartó rendszerben (Adatvédelmi Tisztviselő Nyilvántartás) érkezett és iktatott iratok száma 3 358 db volt.

2020-ban összesítve 10 609 ügy indult a Hatóságnál, a korábbi évekről áthúzódó ügyekkel együtt tehát 11 825 ügy volt folyamatban.

A legérzékenyebb változás a konzultációs beadványok számának csökkenése, ezzel együtt a vizsgálati eljárások számának emelkedése.

A Hatóság 2020-as ügyeinek száma (és annak változása 2018-hoz, 2019-hez viszonyítva) ügykörönként

ügykör	2018	2019	2020
adatvédelmi konzultáció, állásfoglalás iránti kérelem	2 409	2 053	1 710
vizsgálati eljárás adatvédelmi ügyben	827	1 738	2 400
tagállami felügyeleti hatóságok (EGT) együttműködési eljárásai	606	1 158	1 059
nyilvántartásokkal kapcsolatos beadványok	1 305	745	404
adatvédelmi hatósági ellenőrzés	234	568	690
egyéb ügyek	131	449	930
vizsgálati eljárás információszabadság ügyben	375	325	538
adatvédelmi hatósági eljárás	67	276	347
jogszabály véleményezés	195	186	140
információszabadság konzultáció	88	86	94
NAIH közérdekű adatigénylés	74	73	72
minősített adatot érintő ügy	15	14	16
egyéb nemzetközi ügy	85	13	67
folyamatban lévő ügyek összesen:	6 411	7 684	8 467
DPO nyilvántartásba érkezett elektronikus bejelentések	1 786	4 796	3 358
Éves ügyszám összesen:	8 197	12 480	11 825

A konzultációs típusú ügykörbe tartozó ügyek száma évről évre csökkenő tendenciát mutat, míg az adatvédelmi vizsgálati ügykörbe tartozó ügyek száma folyamatosan emelkedik 2018. óta.

A 2020. évben a koronavírus-fertőzés okozta világjárvány a Hatóság ügyfélszolgálati tevékenységére is hatással volt. A korábbi évekhez képest is növekedett a telefonos ügyfélszolgálatra érkező hívások száma (összesen 2 992) és a feltett kérdések alapján is tapasztalható volt a világjárvánnyal kapcsolatos adatkezelésekkel összefüggő bizonytalanság. Ezen adatkezelések vonatkozásában a Hatóság a honlapján közzétett tájékoztatói útján segítette elő az adatkezelők, adatfeldolgozók jogszerű gyakorlatának kialakítását.

A munkáltatói és iskolai testhőmérséklet-mérésekkel, valamint a digitális távoktatás és a távmunka ellenőrzésével kapcsolatban kiemelt érdeklődés mutatkozott. A Magyarország Kormánya által az év végén elindított, az oltásra történő regisztrációt lehetővé tevő internetes honlappal kapcsolatos adatkezeléssel összefüggésben érkezett hívások során a Hatóság az érintetti jogok gyakorlása kapcsán nyújtott segítséget, tájékoztatást adott többek között arról, hogy miként tudnak az adatkezelőhöz fordulni vagy a Hatóság eljárását kezdeményezni.

Továbbra is számos olyan telefonhívás érkezett, amelyben az érintettek arról kértek tájékoztatást, hogy milyen jogi lehetőségeik vannak az engedményezés vagy megbízás alapján eljáró követeléskezelő cégek adattovábbítási gyakorlatával kapcsolatosan, ha annak során nem, vagy nem megfelelően kaptak tájékoztatást az adatkezelés körülményeiről, a személyes adatok forrásáról, az érintetti jogaik gyakorlásának lehetőségeiről.

Gyakran kérték a Hatóság tájékoztatását az érintettek azzal kapcsolatosan is, hogy az általános adatvédelmi rendelet szerinti hozzáférési joguk keretében milyen módon érvényesíthetik a másolat kiadásához való jogukat. Az általános tájékoztatáson túl a Hatóság fel szokta hívni a figyelmet a témában a honlapján közzétett állásfoglalásra és a kapcsolódó határozatokra. Több kérdés érkezett a másolat kiadásához való jog terjedelme kapcsán is, mivel annak gyakorlása nem érintheti hátrányosan mások jogait és szabadságait, a másolat biztosítása csupán az érintett személyes adataira vonatkozhat, és nem jelenti automatikusan a teljes iratanyagok vagy vágatlan videófelvetelek másolatának biztosítására való jogosultságot.

A Hatóság személyes ügyfélszolgálat a járványügyi veszélyhelyzet idején – az ügyfelekre és a Hatóság munkatársaira nézve fennálló kockázatokat figyelembe véve – szünetelt. Az év azon időszakaiban, amelyekben a Hatóság személyes ügyfélszolgálat igénybe vehető volt, 34 alkalommal fogadta az ügyfeleket a Hatóság. 2020-ban a személyes ügyfélfogadások túlnyomó többségében a folyamatban lévő hatósági eljárások irataiba történő betekintési jogukat gyakorolták az ügyfelek.

A Hatóság adatvédelmi tisztviselő bejelentő rendszerébe a létrehozása óta 8 890 bejelentés érkezett. 2020-ban 3 075 bejelentést regisztrált a Hatóság, valamint 180 esetben érkezett a korábban tett bejelentés törlésére irányuló kérelem.

Az adatvédelmi tisztviselők éves konferenciája

2020. novemberében hívta össze a Hatóság elnöke az adatvédelmi tisztviselők éves konferenciáját. Az Infotv. 25/N. § rendelkezései szerint a konferencia a Hatóság és az adatvédelmi tisztviselők rendszeres szakmai kapcsolattartását szolgálja, célja a személyes adatok védelmére és a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó jogszabályok alkalmazása során az egységes joggyakorlat kialakítása. A szakmai kapcsolattartást tehát nem az adatkezelővel, hanem elsősorban a Hatósághoz – jelenleg mintegy 7 600 szervezet által – bejelentett adatvédelmi tisztviselővel összefüggésben írja elő a jogszabály.

A GDPR alkalmazandóvá válását követően a korábbinál jelentősen több résztvevő számára kell az egységes joggyakorlat kialakítása érdekében a képzést elérhetővé tenni, valamint a járványügyi helyzet ellenére az Infotv. alapján mindannyiukat megilleti azon a részvétel joga, így a 2020. évben ismét kizárólag elektronikus úton került lebonyolításra az adatvédelmi tisztviselők éves konferenciája. Az e-tanulási megoldások alkalmazásával a konferencia az elhangzó szakmai ismeretek magasabb szintű hasznosulásához is hozzájárulhatott, hiszen az több alkalommal visszanezhető, annak előadásait a tisztviselők felhasználhatják akár belső képzéseik során is.

A Hatóság a szakmai együttműködés jegyében lehetőséget nyújtott az adatvédelmi tisztviselők számára is az előadások tartalmának alakítására. A Hatóság elnöke a rendezvény meghívójából elérhető online kérdőíves rendszerben mérte fel az adatvédelmi tisztviselők igényeit, szakmai felkészültségét, és a szélesebb kört érintő adatvédelemmel és információszabadsággal kapcsolatos kérdéseiket, témafelvetéseiket.

Az általános adatvédelmi rendelet alkalmazása, a NAIH eljárásai adatvédelmi ügyekben

A Hatóság 2020-ban is számos adatvédelmi kérdést, konzultációs beadványt válaszolt meg, adatvédelmi vizsgálati eljárásokat és adatvédelmi hatósági eljárásokat folytatott le.

Azokban az ügyekben, ahol a Hatóság fő felügyeleti hatóságként járt el, 2020-ban a Hatóság Adatvédelmi Főosztályán - az érintett felügyeleti hatóságokkal való egyeztetést követően - öt ügy zárult le véglegesen. A 2020. év végéig beérkezett ügyek közül 2 olyan eset volt, amelyben a Hatóság vizsgálata végén azt a következtetést vonta le, hogy nem minősül fő felügyeleti hatóságnak, mivel - a megkereső hatóság előzetes értékelésével ellentétben - nem volt azonosítható magyarországi tevékenységi központú adatkezelő, továbbá egy ügyben a Hatóság hatáskörének hiányát állapította meg és a panaszt áttette a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatósághoz. Az Adatvédelmi Főosztály által intézett összesen 18 ügy közül 3 érkezett 2018-ban, 8 ügy 2019-ben, 2020-ban pedig összesen 7 új ügy érkezett.

A legjellemzőbb témakörök, amelyekhez kapcsolódóan sor került hatósági eljárás iránti kérelem benyújtására:

- koronavírussal kapcsolatos adatkezelések (pl. testhőmérséklet-mérés, PCR-teszt eredménye),
- digitális távoktatás adatvédelmi és adatbiztonsági vonatkozásai,
- az ún. kamerás adatkezelések (pl. munkahelyi, közterületi, testkamerák, társasházi kamerák)
- A politikai pártok és szervezetek adatkezelésével kapcsolatos legfontosabb adatvédelmi követelmények
- követelés engedményezésével kapcsolatos adatkezelés, követeléskezelők adatkezelése,
- Adatmásolathoz való hozzáférés joga
- Személyes adatok határon átnyúló kezelése

A Hatóság a GDPR alapján együttműködik az Európai Unió többi tagállamában található adatvédelmi hatóságokkal. A Hatóság 2020-ban több száz határon átnyúló adatkezeléssel kapcsolatos eljárásban volt ún. érintett hatóság, amely az összes határon átnyúló eljárás körülbelül negyedében, valamint voltak olyan, határon átnyúló adatkezeléssel kapcsolatos ügyek, melyekben főhatóságként járt el.

A személyes adatok bűnüldözési, honvédelmi és nemzetbiztonsági célú kezelésével kapcsolatos eljárások

A Hatósághoz 2020-ban több megkeresés és érintetti panasz érkezett a **büntetés-végrehajtási intézetek adatkezelésével** összefüggésben, amelyek közül számos esetben a büntetés-végrehajtás során keletkezett egészségügyi adatok kezelését, kifogásolták a bejelentők, de előfordult olyan eset is, amikor a büntetés-végrehajtási intézet a büntetés-végrehajtás során keletkezett vagy annak során a tudomására jutott személyes adatokat egy kártérítési tárgyú polgári peres eljárásban kívánta felhasználni, amelyet a panaszos sérelmezett.

A Hatóság még 2019-ben párbeszédet kezdett a Belügyminisztériummal annak érdekében, hogy közösen nézzék át a **VÉDA rendszer működéséhez szükséges jogszabályokat** és egyeztessenek arról, mennyiben szükséges azok korrekciója. Ennek keretében a Hatóság munkatársai 2020 szeptemberében a Belügyminisztérium és az Országos Rendőr-főkapitányság együttes meghívására látogatást tettek Vásárosnaményban a Közlekedésbiztonsági Automatizált Feldolgozó Információs Rendszer (KAFIR) központjában, ahol közelebbi ismereteket szereztek a rendszer működéséről, informatikai háttéréről és a Közigazgatási Hatósági Szolgálat ügykezeléséről. A VÉDA rendszernek – melyet a rendőrség működtet – elsődleges rendeltetése, hogy technikai támogatást nyújtson a közúti közlekedés szabályai betartásának rendőrség általi ellenőrzéséhez. A rendszer folyamatosan működő képfelvevői az ország közútjai mentén kerültek elhelyezésre. A VÉDA rendszer kameraképei alapján automatizáltan történik a járművek rendszámának és más egyedi jellemzőjének felismerése,

valamint a közúti közlekedési szabályszegések kiszűrése. A rendszer az adatokat harminc napig tárolja.

A Hatóság munkatársai a helyszínen működés közben megtekintettek egy-egy fix telepítésű és változtatható helyű komplex közlekedési ellenőrzési pontot, megismerték, mi a rendőr feladata ezek működtetése során, és mi történik a rögzített adatokkal egészen a folyamat végéig. A Hatóság a látogatáson ismertettek fényében továbbra is fenntartja azon korábbi álláspontját, mely szerint a képrögzítésre vonatkozó hatályos jogi szabályozás, a rendőrségről szóló törvény felülvizsgálatra szorul. A képfelvételek készítésére vonatkozó szabályok nem alkalmazhatóak megfelelően egy automatizált megfigyelőrendszerre. Ennek ellenére a VÉDA rendszerre is kiterjesztve alkalmazzák a hatályos szabályokat úgy, hogy intézkedésnek tekintik az automatizált képrögzítést is, ami viszont nincs összhangban az egyéb törvényi rendelkezésekkel. Azért elengedhetetlenül fontos a rendszerre vonatkozó törvényi szabályozás jellege és tartalma, mert a jogi szabályozás jelölheti ki a technika alkalmazásának kereteit. A probléma megnyugtató módon történő rendezéséhez a jogalkotó részéről mindenképpen szükséges lenne a jogi szabályozás korrekciója.

A Hatóság 2014 novemberében ajánlást adott ki a **drónokkal** megvalósított adatkezelésről. Az ajánlásban megfogalmazódnak a jogalkotónak szóló javaslatok a tekintetben, hogy törvényi szinten mely részletszabályokat szükséges rögzíteni a drónokkal kapcsolatos adatkezeléssel összefüggésben. Az Országgyűlés 2020. december 15. napján fogadta el a pilóta nélküli légi járművek üzemelésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2020. évi CLXXIX. törvényt. A hazai szabályozás – légtér kijelölése, hatósági engedélyek, nyilvántartások – lehetőséget teremt a jogalkalmazó számára, hogy a drón forgalmat kontroll alatt tartsa, ellenőrizhesse azt és jogszabálysértő esemény bekövetkeztekor fellépessen. A büntetőjogi szabályozás – ultima ratio jelleggel – megteremti az állami fellépés lehetőségét a drónokkal elkövetett magánszférába történő jogellenes és kirívó beavatkozás esetében. A szabályok betartatása hatósági feladat, és a megvalósuló gyakorlat figyelemmel kísérése alapján lehet majd meghatározni, hogy a jogszabályok a társadalmi igényeket, elvárásokat mennyiben szolgálják ki, szükséges-e korrekció jogi környezet kialakítása terén.

Az információs szabadság területe

Az információs szabadság ügyekre is hatással van a GDPR. Az Infotv. vonatkozó szabályait a 2018-as módosítás ugyan közvetlenül nem érintette, de egyre nagyobb számban fordulnak elő olyan ügyek, panaszok, melyek a két információs jog „közös halmazába” tartoznak. Különösen igaz ez az interneten szabadon terjedő megnyilvánulások eseteire.

A Hatósághoz több közérdekű adatokkal kapcsolatos panasz, egyéb beadvány érkezett, mint a megelőző évben: az Információs szabadság Főosztályon több, mint 900 ügy vizsgálata, ügyintézése volt folyamatban, az előző évhez képest az ügyek száma jelentősen, mintegy negyedével emelkedett.

A Hatóság 2020-ban – a veszélyhelyzet idején is, csakúgy, mint a korábbi években – kiemelt kérdésnek tekintette az előkészület alatt álló jogszabálytervezetek véleményezését. Ennek érdekében szorosan együttműködött a jogszabály-előkészítésért felelős minisztériumok szakembereivel, nyomon követte az Európai Unió jogalkotási trendjeit, figyelemmel kísérte az Országgyűléshez benyújtott törvényjavaslatokat, és érdemi észrevételeket tett a személyes adatok védelmét és a közérdekű adatok nyilvánosságát érintő kérdésekben.

A legjellemzőbb témakörök, amelyekhez kapcsolódóan sor került információs szabadságot érintő eljárás lefolytatására:

- A koronavírus járvánnyal kapcsolatos adatok nyilvánossága,
- A médiával, az internetes nyilvánossággal és a mindezekkel összefüggésben előtérbe kerülő, a törléshez („az elfeledtetéshez”) való jog érvényesítésével kapcsolatos ügyekben,
- A közszolgálatban álló személyek közérdekből származó adatainak nyilvánossága,
- önkormányzati nyilvánosság,
- A TASZ átfogó adatigénylési-ügye,
- A környezeti információk nyilvánossága.

A Hatóság jogalkotással kapcsolatos tevékenysége

A Hatóság által véleményezett jogszabály-tervezetek és jogszabályok száma 2020-ban a korábbi évek adataihoz képest összességében csökkenő tendenciát mutatott, noha a jogforrási szinteket egyenként vizsgálva számottevő különbség nem fedezhető fel. Az ügyek számának csökkenése ellenére a Hatóság által 2020-ban tett érdemi észrevételek és javaslatok száma a korábbi években tett észrevételek számához képest nőtt.

Titokfelügyelet, a minősített, illetve korlátozott nyilvánosságú közérdekű adatok

A GDPR alkalmazandóvá válása és az Infotv. 2018-as módosításának hatályba lépése viszonylag kevésbé érintette a Hatóság minősített adatokhoz kapcsolódó ügykörét. Ennek két fő oka van, az egyik az, hogy az adatok minősítése a minősítési eljárások egy részében nem a személyes adatok védelméhez való jog érvényesülését korlátozza, hanem a közérdekű adatok megismerését. Másrészt, ami a személyes adatok védelmét illeti, az ilyen adatok minősítésére rendszerint bűnüldözési, nemzetbiztonsági és esetleg honvédelmi érdekből kerül sor, vagyis olyan jellegű adatkezelésekről van szó, amelyek továbbra is az Infotv. hatálya alá esnek. Ezért a Hatóság minősített adatokkal kapcsolatos ügyeire 2020-ban is a folyamatosság, a korábban kialakított joggyakorlat továbbvitele volt jellemző.

A következő titokfelügyeleti vizsgálatok történtek 2020-ban:

- Titkos örökbefogadással kapcsolatos adatok megismerhetősége,
- IV/540/2019. ügyszámú alkotmánybírósági panasz.

Nemzetközi ügyek és társadalmi kapcsolatok

A Hatóság az Európai Adatvédelmi Testület működésében, tevékenységében aktívan részt vett. A Hatóság valamennyi szakértői alcsoportban képviselteti magát, sőt, azon túl is részt vállal olyan feladatokban, amelyek kiemelkedő nemzetközi jelentőségűek, ilyen például az Amerikai Egyesült Államok és az EU kapcsolatában jelentős szerepet betöltő Adatvédelmi Pajzs mechanizmus (Privacy Shield) éves felülvizsgálata, amelyben magyar szakértő is rendszeresen részt vett. A testületi munka döntéshozatali fóruma a plenáris ülés, azonban a munka legnagyobb része az ún. szakértői alcsoportokban zajlik, melyek az alábbiak:

- a GDPR kulcsfontosságú rendelkezéseivel foglalkozó szakértői alcsoport (KPESG – Key provisions Expert Subgroup),
- az IT Felhasználói szakértő csoport (IT User Expert Subgroup),
- a Pénzügyi szakértői alcsoport (Financial Matters Expert Subgroup),
- az Együttműködési szakértői alcsoport (Cooperation Expert Subgroup),
- a Közösségi oldalakkal foglalkozó szakértői alcsoport (Social Media Expert Subgroup),
- a Technológiai Szakértői Csoport (Technology Expert Subgroup),
- a Megfelelőséggel, on-line közigazgatással és egészségügyi adatkezeléssel foglalkozó szakértői alcsoport (Compliance, eGovernment and Health Expert Subgroup),
- a Jogalkalmazással foglalkozó szakértői alcsoport (Enforcement Expert Subgroup),

- a Bírságkiszabással foglalkozó alcsoport (Fining Taskforce), valamint
- a Nemzetközi adattovábbítás alcsoport (International Transfers Expert Subgroup – ITS).

A világvilágjárvány természetesen az Európai Adatvédelmi Testület működésére is közvetlen hatással volt. 2020-ban összesen 27 testületi ülésre került sor. Ez a szám rendkívül magas számnak számít, hiszen ez a szokásosnál két és félszer több ülést jelent. A megtartott 27 ülésből kettő még személyes találkozással Brüsszelben, huszonöt pedig videokonferencia útján került megrendezésre. Az online üléseket értelemszerűen rugalmasabban lehetett megszervezni, melyre szükség is volt, hogy a váratlan helyzettel szembesülő tagállami hatóságok rendszeresen tudják álláspontjaikat egyeztetni. Az összesen megtartott 27 ülésen összesen 309 napirendi pontot tárgyalt az Európai Adatvédelmi Testület, mely átlagban 11,5 napirendi pont/ ülés tárgyalását jelent.

Részvétel az adatvédelmi hatóságok közös felügyeleti tevékenységében

2019-ben megalakult az Európai Unió nagyméretű információs rendszereinek közös felügyeletét ellátó bizottság (Coordinated Supervision Committee, CSC). A CSC 2020-ban két ülést tartott, a vírushelyzetre való tekintettel mindkét ülésre videokonferencia keretében került sor. Az üléseken a bizottság megtervezte a 2020-2022. közötti időszakra vonatkozó feladatokat.

A NAIH nemzetközi projektjei

A **STAR II** („Support small And medium enterprises on the data protection Reform II”) 814775 sz. projekt az Európai Unió társfinanszírozásában, a Jogok, Egyenlőség és Polgárság 2014-2020 (REC-RDAT-TRAI-AG-2017) program keretei között futott 2018. augusztus 1. és 2020. december 31. között. A projektet a NAIH vezette a brüsszeli Vrije Egyetem LSTS kutatócsoportja, és a Trilateral Research kutató-fejlesztő cég írországi irodája részvétele mellett. A projekt a kis- és középvállalkozások struktúráját és igényeit figyelembe véve nyújt támogatást a megfelelő adatvédelmi gyakorlat kialakításában, továbbá elősegíti a GDPR egységes alkalmazását, a határokon átnyúló együttműködést, a legjobb gyakorlatok terjesztését a tagállamok között.

Az **IJR Projekt** a NAIH általános adatvédelmi rendelet alkalmazására történő felkészülését és szakfeladatainak végrehajtását támogató projektje. Az 1004/2016. (I.18.) Korm. határozat alapján a KÖFOP 1.0.0. – VEKOP-15 kiemelt kormányzati projekt keretében a költségvetési szervek adminisztratív terheinek csökkentését célzó projektek között jött létre az Integrált Jogalkotási Rendszer (a továbbiakban: IJR). A projekt keretében valósul meg 2019-2020-ban a NAIH európai uniós kötelezettségeiből adódó jogszabály-változáshoz igazodó eljárásrendi, ügyviteli, információtechnológiai és információbiztonsági tovább fejlesztése. Telepítésre került az IRMA iratkezelő rendszer, aminek bevezetését és az „IJR” projekt keretében az ügyintézői modulba történő integrálást végeztük 2020-ban.

A „*Jogszabályban rögzített közzétételi kötelezettségek alá eső adatok körének felülvizsgálata*” című projekt a **Közigazgatás- és Közszolgáltatás-fejlesztés Operatív Program** éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1004/2016. (I. 18.) Korm. határozat módosításával került nevesítésre 2018. november végén. A NAIH a Kormány határozatban nevesített kedvezményezettként 2019 augusztusában támogatási kérelmet nyújtott be „*Az információs szabadság hazai gyakorlatának feltérképezése és hatékonyságának növelése*” című kiemelt projekt megvalósítására. A Közigazgatás- és Közszolgáltatás- Fejlesztési Operatív Program lebonyolításáért felelős Irányító Hatósággal kötött Támogatási Szerződés 2020.

szeptember 24-én lépett hatályba, a tényleges szakmai munka az adminisztrációs kötelezettségek miatt csak 2021 januárjában kezdődhetett meg.

A fenntartási időszak végéhez ért 2020.12.08-án a Hatóság alapvető működését biztosító **EKOP-1.1.7-2012-2013-0001** azonosítójú első projektünk. 2020. december 11-én eredményesen lezajlott helyszíni záróellenőrzéssel lezárult a Hatóság működésének alapjait 2013-tól 2015-ig végrehajtott komplex informatikai infrastruktúrát és IT megoldásokat biztosító projektje, melynek eredménytermékei még hosszú évekig szolgálhatják a Hatóság hatékony működését.

2. Az előirányzatok alakulása

A 2020. évi költségvetésünk anyagi erőforrásait, és a rendelkezésünkre állt többlet-bevételeinket a gazdaságossági, hatékonysági, szabályszerűségi szempontokat mindenkor szem előtt tartva használtuk fel. Nagy hangsúlyt fektettünk az új munkakörnyezet kialakítására, a NAIH szervezetének, infrastruktúrájának fejlesztésére, a zökkenőmentes működés feltételeinek megteremtésére, valamint a Hatóság megismertetésére.

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság 2020. évi összesített előirányzataihoz kapcsolódó teljesítések levezetése:

Megnevezés	2019. évi tény	2020. évi eredeti előirányzat	2020. évi törvényi módosított előirányzat	2020. évi módosított előirányzat	2020. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	<i>millió forintban, egy tizedessel</i>					<i>%-ban</i>	
Kiadás	1 339,3	1 464,4	1 464,4	1 967,6	1 638,3	122%	83%
<i>ebből: személyi juttatás</i>	<i>715,7</i>	<i>726,3</i>	<i>726,3</i>	<i>1 016,2</i>	<i>973,2</i>	<i>136%</i>	<i>96%</i>
Bevétel	66,8	-	-	88,9	88,9	133%	100%
Támogatás	1 157,2	1 464,4	1 464,4	1 741,1	1 741,1	150%	100%
Költségvetési maradvány	252,8	-	-	137,6	137,6	54%	100%
Létszám (fő)	97	114	114	-	95	98%	-

A 2020. évi költségvetési tervezéshez benyújtott, a működési és fejlesztési célú igényeinket alátámasztó dokumentumok alapján, az Országgyűlés által elfogadott 2020. évi költségvetési támogatás 26,6%-kal, 307,7 millió forinttal haladta meg a 2019. évi eredeti előirányzatot. Ennek fő magyarázata a Hatóság új székhelyére való költözéssel járó dologi (pl.: az új, nagyobb területű épületben a magas közüzemi díjak, takarítás, biztonsági előerős őrzés, tárgyi eszközök, szolgáltatások költöztetése) és felhalmozási kiadások (pl.: Falk Miksa utcai strukturált hálózati, informatikai, biztonsági, gyengeáramú, biztonsági rendszerek kialakítása) drasztikus megemelkedése. Továbbá a KÖFOP-1.0.0-VEKOP-15 pályázat keretén belül, az IRJ NAIH alrendszer szoftverei éves fenntartásának tetemes kiadása is többlet tételként jelentkezett a 2020. évi bázis előirányzat részeként.

A bevételi előirányzat teljesítése 22,1 millió forint kiugró növekedést mutat az előző évhez képest. Ennek az az oka, hogy bár az uniós kiküldetések visszatérítéséből fakadó egyéb működési bevételek nagyságrendileg jócskán elmaradnak a 2019-es év ide vonatkozó adatahoz

képezt, azonban a Hatóság két európai uniós projektben is részt vett, melyek finanszírozására kapott előlegből költségarányosan költségvetési bevétel keletkezett, közel 70,8 millió forintértékben. Továbbá a Hatóság három (hivatali célú) személygépjárművet hasznosított közel 9 millió Ft értékben.

2019-ben a Hatóság alaptevékenységének kötelezettségvállalással terhelt maradványa 68,9 millió forint, melyből 38,9 millió Ft-ot az Ávr. 150. § (1) bekezdés f) és i) pontja szerint, míg 30 millió Ft-ot az Ávr. 177. § (5) bekezdés szerint költségvetési maradványnak tekintettünk. A Hatóság szabad maradványa 68,7 millió forint volt, melyet 2020 áprilisában befizetett a Központi Maradványszámolási Alapba.

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság, mint költségvetési szerv 2020. évi intézményi szintű előirányzatok adatai:

Megnevezés	millió forintban egy tizedessel				Létszám fő
	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás	
2019. évi LXXI. törvény szerinti előirányzat	1 464,4		1 464,4	726,3	114
Maradvány igénybevétele	68,9	68,9		9,2	
Szabad maradvány befizetése KMA-ba	68,7	68,7			
STAR II. projekt	5,9	5,9		5,1	
KÖFOP II. projekt	64,9	64,9		35,0	
A választott tisztségviselők és felsővezetők 2020. évi illetménytöbbletének támogatása	24,0		24,0	20,5	
Különleges jogállású szervek 2020.évi illetménytöbbletének támogatása	229,0		229,0	192,9	
Küt. szerinti szabadságmegváltás, ill. a jogviszony-átalakulást el nem fogadók felmentése többletkiadásainak támogatása	23,7		23,7	20,2	
Többletbevétel	18,1	18,1		-	
Átcsoportosítás intézményi hatáskörben				7,0	
2020. évi módosított előirányzat	1 967,6	226,5	1 741,1	1 016,2	95

A 2019. évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány felhasználása teljes egészében felhasználásra került 2020-ban. A Hatóság a 68,7 millió forintos befizetési kötelezettségét a Központi Maradványszámolási Alap részére teljesítette.

A Hatóság a brüsszeli Vrije Egyetemmel és egy brit-ír tanácsadó és kutató-fejlesztő céggel az Európai Unió társfinanszírozásában futó adatvédelmi tárgyú projekt (STAR II) megvalósítására 5,9 millió forint működési célú átvett pénzeszközt realizált. Továbbá 2020-ban Hatóságunk lehívta a KÖFOP-2.2.6-VEKOP-18-2019-00001 (Az információszabadság hazai gyakorlatának feltérképezése és hatékonyságának növelése címmel) projekt első előlegét (64,9 millió forint).

A különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló 2019. évi CVII. törvény hatályba lépése nemcsak a meglévő foglalkoztatottak jogviszonyát kívánta átláthatóbbá tenni, hanem egy új bérgazdálkodási rendszerre történő átállásra is sarkallta a különleges jogállású szerveket. Ehhez kapcsolódott egy egyszeri, drasztikus illetménytöbblet támogatás, és a korábbi „rendszer” átállásának kiadásai, amely így összesen 276,7 millió forintértékben emelte meg az eredeti költségvetésünk személyi juttatások és munkáltatót terhelő járulékok kiemelt előirányzatát.

A Hatóság összesen 18,1 millió forint többletbevételt realizált, melyből a személyi előirányzatunkra nem történt átcsoportosítás. A többletbevétel tárgyi eszköz értékesítésből, az uniós kiküldetések, részvételek utazási kiadásainak visszatérítéséből, a befizetett eljárási illetékekből, a valuta és deviza eszközök realizált árfolyamnyereségéből, valamint biztosító által fizetett kártérítésből tevődött össze.

A személyi előirányzatra 7,0 millió forint összegű átcsoportosítás történt – intézményi hatáskörben - a munkáltatót terhelő járulékok és dologi kiadások előirányzataiból.

A kiadási előirányzat teljesítése:

adatok millió forintban, egy tizedessel

Kiadási jogcímek	Módosított előirányzat	Teljesítés	Maradvány kt./sz.* bontásban
Személyi juttatások	1 016,2	973,2	39,7/3,3
Munkaadókat terhelő járulékok	175,2	167,1	8,1/-
Dologi kiadások	511,7	268,2	186,9/56,6
Egyéb működési célú kiadások	68,7	68,7	-
Beruházások	165,8	156,1	9,7/-
Egyéb felhalmozási célú kiadások	30,0	5,0	-/25,0
Összesen	1 967,6	1 638,3	244,4/84,9

*kt.: kötelezettségvállalással terhelt / sz.: szabad

A személyi juttatások módosított előirányzata 1 016,2 millió forint volt, melynek 70,2%-a törvény szerinti illetményre lett felhasználva, 683,9 millió forint összegben. A munkaadókat terhelő járulék és szociális hozzájárulási adó 2020. évi kiadási előirányzatának teljesítése 167,1 millió forint volt.

A dologi előirányzat kiadási teljesítési adatain (268,2 millió forint) belül – a teljes dologi kiadásokhoz viszonyítva – készletbeszerzésre 13%, a kommunikációs szolgáltatásokra 19%, a szolgáltatási kiadásokra 47%, a kiküldetésekre, reklám és propaganda kiadásokra 2%, míg 19% az egyéb dologi kiadásokra került kifizetésre, a működési célú előzetesen felszámított áfával együtt.

Intézményi beruházások között az immateriális javak beszerzésére 5,7 millió forintot, az informatikai eszközök beszerzésére 61,8 millió forintot, az egyéb tárgyi eszközök beszerzésére 55,8 millió forintot költött a Hatóság. A beruházási célú előzetesen felszámított általános forgalmi adó teljesítése 32,8 millió forint volt.

A Hatóság saját megtakarításaiból – belső szabályzat alapján – 30,0 millió forintot elkülönített az egyéb felhalmozási célú támogatások soron a saját dolgozóira részére biztosítandó, lakásépítési és -bővítési célú támogatásra. Az erre történt jelentkezések és a Hatóság által kiírt feltételrendszer alapján egy munkavállalóval kötöttünk kölcsönszerződést 5,0 millió

forintértékben, melyet azóta a havi illetményéből folyamatosan levonva visszatörleszti a Hatóság részére.

2020. évi költségvetési maradványok közül bérmaradványként került nyilvántartásba a két, még futó európai uniós projekt előlegeinek el nem költött része (39,7+8,1 millió Ft). A dologi és felhalmozási kiadások kötelezettségvállalással terhelt maradványának nagy részét az Ávr. 150. § (1) bekezdés egyes pontja alapján kerültek bekategorizálva. A fennmaradó részt, mint a 2020-ban felmerült többletbevételt a Hatóság a feladatai teljesítésére fordítja a következő évben - az Info tv. 39. § (4) bekezdése alapján.

A Hatóság 2020. évi mérlege

A mérleg főösszege a 2020. december 31-i állapot szerint 552,0 millió forint. Növekedése az előző évihez képest drasztikus, vagyis 272,6 millió forinttal több volt a 2019. évihez képest. A 2020. évet érintő nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök együttesen 64,6 millió forint, a követelések (ebből leginkább az adott előlegek), az egyéb sajátos eszkozoldali elszámolások, valamint az aktívák összesen közel 141,1 millió forint növekedése mellett a pénzeszköz állomány (az év végi kifizetések, valamint a szabad maradvány befizetése KMA-ba) is 66,9 millió forint gyarapodást mutatott.

Forrás oldalon 209,4 millió forinttal nőtt a saját tőke értéke a mérleg szerinti eredmény kiugró pozitív egyenlege miatt. A kötelezettségeink teljes állománya 5,7 millió forinttal mutatott kevesebbet a 2019. évi adathoz képest. A passzívák állománynövekedését leginkább a KÖFOP projekt el nem költött egyenlegének elhatárolása magyarázza, a többi elenyésző tétellel együtt 68,9 millió Ft-ról beszélhetünk.

A 2020. évi tárgyi eszköz nyitó állománya 82,7 millió forint, záró állomány nettó értéke év végén - az értékcsökkenés elszámolása után - 158,7 millió forint volt.

A Hatóság személyi állománya

A Hatóság létszáma számottevően nem változott az előző évhez képest. A Hatóság arra törekedett, hogy meglévő szakértői gárdáját megfelelő munkakörnyezet megteremtésével és versenyképes javadalmazásokkal továbbra is soraiba tudhassa.

A Hatóság 2020. évi engedélyezett létszám 114 fő, a statisztikai állományi záró létszám 95 fő, a munkajogi zárólétszám 109 fő volt.

3. Egyéb

A bírságbevételek alakulása

A Hatóság által kiszabott és befolyt bírság 256,4 millió forint volt, mely teljes egészében a központi költségvetés bevétele.

Vagyongazdálkodás

A Hatóság és az MNV Zrt. 2020. december 22-én közösen írta alá a SZT-133512 sz. Ingyenes Használati Megállapodást, mely alapján az alhasználattal érintett területet a Hatóság az új székhelyeként bejegyeztethette: 1055 Budapest, Falk Miksa utca 9-11.

A Hatóság korábbi székhelyén fekvő épületet a költözéskor otthagytott tárgyi ingóságokkal együtt visszaadta az MNV Zrt.-nek.

3 db hivatali célú személygépjármű értékesítése az MNV Zrt. jóváhagyásával történt. A befolyt bevételből a Hatóság a jövőbeni feladatait finanszírozza.

A Hatóság a lakásépítési munkáltatói támogatást két fő részére 5-5 millió Ft értékben biztosította 2019-2020. évben. A törlesztések a folyósítást követő hónapban megkezdődtek.

A Hatóság 2020-ban nem rendelkezett **fejezeti kezelésű előirányzattal**.